

Мездра

Общински вестник XXI век

Мездра, сряда, 1 - 15 декември 2010 г.

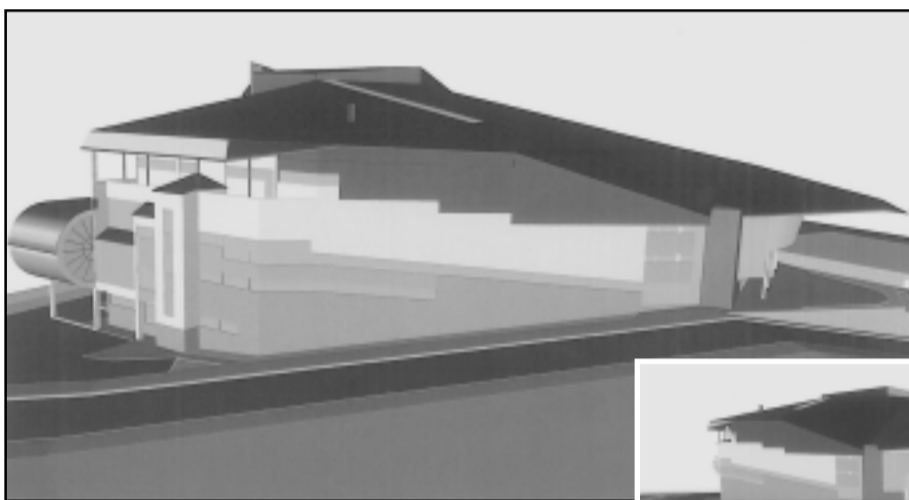
Бр. 24 (246), Година IX, Цена 0.30 лв.

Община Мездра инвестира в бъдещето

СПОРТНАТА ЗАЛА ЩЕ БЪДЕ ДОВЪРШЕНА ЧРЕЗ ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНЦЕСИЯ

Мирослав ГЕТОВ

Община Мездра откри процедура за предоставяне на концесия за доизграждане на Многофункционалната спортна зала в града и на прилежащия към нея паркинг, както и за управление и поддържане на обекта на концесия след въвеждането му в експлоатация. "В резултат на концесията Мездра ще получи ново и модерно съоръжение за провеждането на спортни и културни прояви, с каквото в момента не разполага, подчертава в своето мотивирано предложение кметът Иван Аспарухов. Това ще стане без да се изискват допълнителни инвестиции от Общината, а след изтичане на периода на концесията съоръжението ще остане нейна собственост".

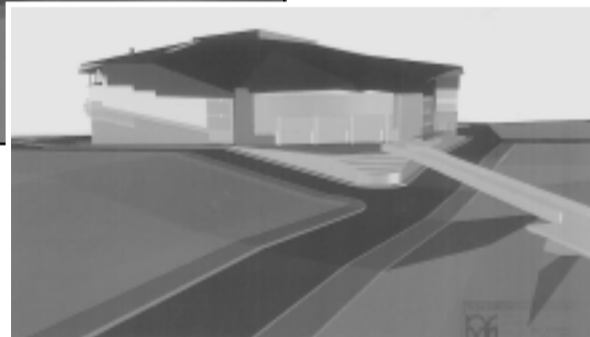

Съгласно решението, прието от Общинския съвет, срокът за въвеждане в експлоатация на спортната зала е максимум 12 месеца, а размерът на средствата за ремонт и реновиране на съоръжението през периода на неговата експлоатация - минимум 800 000 лв. Освен

това инвеститорът трябва да представи бизнес план за управление и поддръжка на залата, който включва предложения за организацията на управлението, маркетингова стратегия, социална програма, програма за безопасност и сигурност и екологична програма. Максимум

договор концесионерът ще дължи на Общината годишно плащане не по-малко от 2 400 лв.

Същевременно инвеститорът се задължава да осигури възможности за практикуване най-малко на хандбал, баскетбол, волейбол, художествена гимнастика и лека

атлетика (гладко бягане). Той ще може да предоставя спортни съоръжения и терени за почасови тренировки занимания, да

атлетика (гладко бягане). Той ще може да предоставя спортни съоръжения и терени за почасови тренировки занимания, да

Мисъл на броя:

"Добрите гуми раждат доверие, добрите помисли раждат мъдрост, добрите постъпки раждат любов." Лао Дзь

осъществява спортно-тренировъчна дейност по възраст и ниво на подготовка, да организира професионални и любителски състезания по горепосочените видове спорт, да осигурява платен достъп до изградените игрища, салони и лекоатлетическа писта за провеждането на тренировъчни лагери от спортни клубове и т. н.

Теренът, върху който ще бъде изградена залата, е с площ 6 850 кв. м., а разгънатата ѝ застроена площ - около 8 000 кв. м., разпределени на четири нива. Капацитетът ѝ ще варира от 1 247 до 1 500 места в зависимост от вида на проявата. Крайният срок за подаване на заявления за участие в процедурата е 23 декември (вкл.). Подадените оферти ще бъдат отворени на 5 януари 2011 г. в заседателната зала на Община Мездра.

Участие в престижен форум

III СВЕТОВЕН КОНГРЕС НА ОБЕДИНЕНИТЕ ГРАДОВЕ И МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ

От 16 до 20 ноември кметът на Мездра Иван Аспарухов взе участие в качеството си на член на УС на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) в III-ия Световен конгрес на Обединените градове и местните власти (UCLG), който се провежда в Мексико сити. В срещата на високо равнище се включиха над 2000 местни и регионални лидери от цял свят: кметове на градове, президенти на региони и пр., които обсъдиха ролята на местното управление за развитието на градовете и регионите и благополучието на техните граждани. Сред тях бяха кметовете на Рим, Париж, Виена, Мадрид, Женева, Москва, Лос Анджелис, Пекин, Сеул, Йоханес-

бург, Монреал, Буенос Айрес, Сао Паоло, Мумбай и др.

"За мен е голяма чест, че имах възможност да представявам България в този престижен форум, коментира кметът Аспарухов. Още повече, че от всички новоприсъединили се страни-членки на Европейския съюз само ние и Румъния бяхме поканени да се включим в дискусиата и вземането на решения по най-сериозните предизвикателства, пред които са изправени местните власти в световен мащаб."

На конгреса бяха дебатирани три основни теми: влиянието на глобалната криза на местно ниво, градът през 2030 г. и местното управление - партньори в новото глобално уп-

равление. В рамките на първата пленарна сесия бяха обсъдени финансовите, икономическите и фискалните кризи, оказващи влияние върху развитието на градовете и регионите; климатичните и енергийните кризи и демографските предизвикателства; кризите, свързани с околната среда и разрастването се кризи на бедност и неравенство.

Продължава на 2 стр.

Дарителска кампания

ЕДНА ПРИЯТЕЛСКА РЪКА ВЗЕМИ

В Седмицата на толерантността (15 - 19 ноември) ОДЗ №2 "Слънчице" - гр. Мездра организира дарителска кампания под наслов "Една приятелска ръка вземи" за подпомагане на деца и семейства в неравностойно социално положение, които ползват услугите на филиала на Обединеното детско заведение в с. Дърманци - ЦДГ "Пролет". По инициатива на директорката на ОДЗ-то Атанаска Христова родители, учители, членове на настоятелството и кметство Дърманци събраха множество грехи, обувки, играчки и учебни помагала за възпитаниците на ЦДГ "Пролет", грехи и обувки за техните майки и бащи, а така също килими, покривки, осветителни тела и пр. С активното съдействие на Община Мездра безработните родители са включени в програмата за временна зае-

мост, а ОбП "Чистота" извърши безплатен ремонт на кухненския блок на забавачницата.

Кулминацията на кампанията бе в навечерието на Деня на християнското семейство и младеж - 21 ноември, когато с финансовата помощ на местното кметство в ЦДГ-то гостуваха фокусникът Архи, малчуганите от IV-та група в ОДЗ №2 "Слънчице" и детският танцов състав "Мездренче" при НЧ "Просвета - 1925" с

худ. ръководител Йоанна Аспарухова, които изнесоха забавно-развлекателна програма. Сред гостите на тържеството беше и общинската съветничка Надежда Йорданова,

Продължава на 2 стр.

Четете вестник "МЕЗДРА XXI ВЕК" в интернет на <http://mezdra.bg>

III СВЕТОВЕН КОНГРЕС...

От 1 стр.

Втората пленарна сесия акцентира върху ролята на местните и регионални лидери за формирането на реалистична и позитивна визия, стратегии и политики за бъдещото развитие на градовете през следващите две десетилетия. На третата пленарна сесия бяха представени тенденциите в глобалните и континентално регионалните структури, новите идеи за международно управление на климатичните промени и партньорството между местните власти в международното развитие, при вземането на глобални решения и регионалното интегриране.

На форума бяха приети Манифест за бъдещата визия на града през 2030 г. и Препоръки от Световния конгрес на UCLG, в които бяха дефинирани 13 ключови послания към международната обществена

обществена, правителствата и партньорските организации: за влиянието на икономическата и фискална криза, "не" на рецентрализацията, за предизвикателствата на климата, за овластяване на градовете и общностите, за добро местно управление и стратегическото планиране, за града и вътрешните връзки, за културното многообразие, за нов международен статут за местните и регионални правителства и UCLG, за партньорство в международното развитие, при вземането на глобални решения и в регионална интеграция, за правата на жените като съществен елемент на управлението и т. н.

За президент на Обединените градове и местните власти беше избран кметът на

Истанбул Кагур Топбаш, а за вицепрезиденти - кметовете на Лисабон Антониу Коша, на Сан Хосе (Коста Рика) Джони Арая, на Гуангжоу (Китай) Янг Гуангнинг, на Хараре (Зимбабве) Мушагей Масунга и на Казан (Русия) Илсур Метшин. Решено бе следващият конгрес да се провежда през 2013 г. в столицата на Мароко - Рабат.

На основание чл. 43 от Закона за концесиите и чл. 30, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за концесиите

ОБЩИНА МЕЗДРА

СЪОБЩАВА

че е открита процедура за концесия за строителство с предмет: "Изграждане на Многофункционална спортна зала гр. Мездра". Обявлението за концесията е обнародвано на електронната страница на "Държавен вестник" - №2 от 15.11.2010 г. и е с пореден номер в Националния концесионен регистър - А - 000235.

МЕСТЕН ПАРЛАМЕНТ

На 25 ноември 2010 г. се провеже

ЗАСЕДАНИЕ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - МЕЗДРА

при следния ДНЕВЕН РЕД:

1. Съгласуване на ПУП - Парцеларен план, елемент на техническа инфраструктура за подземна кабелна линия 20/30 kV за присъединяване на ветроенергиен парк "Веслец" в землищата на с. Цаконица и с. Горна Бешовица към възлова станция и даване предварително съгласие за учредяване на ограничени вещи права и сервитути във връзка с изграждането на същата.
2. Одобряване план-сметките на разходите за дейностите по "Чистота" на Община Мездра и определяне размера на такса битови отпадъци за 2011 г.
3. Докладна записка относно разделно събиране на отпадъци.
4. Изкупуване на частни имоти №003041, м. "Дупен камък", и №003050, м. "Гробището", в землището на гр. Мездра за "разширение на гробищен парк - Мездра".
5. Разпореждане с имоти - земи, общинска собственост в с. Ребърково и с. Лютиброд.
6. Докладна записка от Иван Аспарухов - кмет на общината, относно Програма "Глобални библиотеки - България".
7. Отчет за изпълнението на Програма за осигуряване на достъп на лица в неравностойно положение до обществени, държавни и здравни учреждения на територията на община Мездра.
8. Даване на съгласие по Заявление №54.00-199/28.10.2010 г. с мотивирано предложение от ЕТ "АПИПДМ Глобалдент д-р Георги Илиев", представяван от Георги Илиев от гр. Мездра за изработване на комплексен проект за инвестиционна инициатива (КПИИ) по реда на чл. 150, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ).
9. Предложение от общински съветници относно провеждане на местен референдум в с. Горна Бешовица по въпроса "За или против" изграждането на ветроенергиен парк "Веслец".
10. Отпускане на персонална пенсия по чл. 92 от Кодекса за социално осигуряване и чл. 7, ал. 4, т. 3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж.
11. Утвърждаване изплатените разходи за командировки през третото тримесечие на 2010 г. на инж. Делян Дамяновски - председател на ОбС - Мездра.
12. Питане към кмета на община Мездра от общинския съветник Николай Пауновски.

Договор
№BG051P0001-5.2.07-0151-C0001

Проект "Социални услуги за достоен и независим живот в община Мездра"

Инвестира във Вашето бъдеще!

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2007 - 2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

От 05.11.2010 г. Община Мездра в партньорство с ЕТ "Любомир Мишев - КИМ'96" - с. Игнатича стартира изпълнението на проекта "Социални услуги за достоен и независим живот в община Мездра", финансиран съгласно договор за безвъзмездна финансова помощ №BG051P0001-5.2.07-0151-C0001, сключен с Агенцията за социално подпомагане.

Основната цел на проекта е:

предоставяне на комплекс от социални услуги за подобряване качеството на живот и удовлетворяване на ежедневните потребности на хора с трайни увреждания, самотно живеещи лица, които поради здравословни причини не са в състояние сами да организират бита си и да поддържат хигиената в дома си, както и семейства с деца с трайни увреждания на територията на община Мездра. Насърчаване на родителите на деца с увреждания, нуждаещи се от постоянни грижи, да упражняват правото си на труд, с което да се чувстват независими и равнопоставени.

Специфичните цели на проекта са:

осигуряване на качествена грижа в семейна среда чрез услугите "Социален асистент" и "Домашен помощник"; облекчаване на живота и потребностите на лица с трайни увреждания и самотно живеещи хора в трайна невъзможност сами да организират ежедневието си, за постигане на социална адаптивност; насърчаване на хората с увреждания и близките им активно да участват в обществен живот; създаване на нови работни места в сферата на социалните услуги, както и осигуряване на допълнителна работа на пенсионери и студенти; повишаване на професионалните умения и мотивация на социалните асистенти и домашните помощници чрез първоначално и напредващо обучение; ангажиране на различните институции за решаване на проблемите на хората в неравностойно положение.

По проекта ще бъдат предоставени социалните услуги "Социален асистент" и "Домашен помощник" на общо 152-ма потребители от 38 лица - преки доставчици на двете услуги. Той е с продължителност 14 месеца, като двете социални услуги ще се предоставят 12 месеца. Общата стойност на проекта е 197 160,70 лв.

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Община Мездра носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Европейския съюз или на Агенцията за социално подпомагане.

Професионална гимназия по механизация на селското стопанство

гр. Мездра, ул. "Св. Патриарх Евтимий" №2,
е-mail: pg_mezdra@mail.bg 0910/921 37, 934 32

На основание чл. 16, ал. 2 от ЗДС, чл. 44, ал. 1, чл. 51 от ППЗДС и Заповед №49/ 18.11.2010 г. на директора на училището

О Б Я В Я В А търг с тайно наддаване за отдаване под наем на:

търговски обект "ПАВИЛИОН ЗА ЗАКУСКИ"

със застроена площ 40 кв. м., самостоятелно обособен обект със стопанско предназначение, намиращ се в двора на ПГ по МСС.

Начална тръжна цена - 209 (двеста и девет) лв.
Срок на наемното отношение - 10 (десет) години. Размер на депозита - 21 (двадесет и един) лв. Закупуване на тръжна документация и оглед - до 16.00 ч. на 20.12.2010 г. Внасяне на предложението за участие - до 16.00 ч. на 21.12.2010 г. Дата и място на провеждане на търга: 22.12.2010 г. - 14.00 ч. - заседателна зала на ПГ по МСС.

Продавам самостоятелен I-ви етаж от къща в идеалния център на гр. Враца, подходящ за офис, кабинет или жилище.
0878 819 823 и 0886 317 042

ЕДНА ПРИЯТЕЛСКА РЪКА ВЗЕМИ

От 1 стр.

която направи първото дарение (100 лв.) в благотворителната каса за събиране на средства за цел подпомагане на семействата, които не могат да си платят таксите за детска градина.

Най-радостни от оказаното внимание бяха 12-те питомци на ЦДГ "Пролет": Ралица, Камелия, Василена, Златко, Рени, Вероника, Кръстьо, Радостина, Веселин, Гургана, Лъчезар и Габриела, тяхната учителка Ваня Неделкова и помощник-възпитателката Силвия Мильова. Тук бяха и най-малките - 7-месечната Гургана и по-големият с около един месец Тодор, които след време също ще тръгнат на детска. "Селото ни е живо - сподели кметицата на Дърманци Нели Стоя-

нова. От 2004 г. досега в него са се родили 18 деца, а през януари догодина, живот и здраве, чакаме още четири. Това е гаранция, че ще го има и за напред".

Накрая всички се хванаха на вечното като приятелството "Дунавско хоро". Така деца и възрастни си подадоха ръка, обединени от благородна-

та кауза: да помогнат на тези, които се нуждаят не само от материална помощ, но най-вече - от надежда.

Мирослав ГЕТОВ

СКРЪБНА ВЕСТ

На 16. XI. 2010 г. Внезапно почина
нашият колега и приятел

СТОЯН ВЪЛЧЕВ ИГНАТОВ

на 60 г.

Поклон пред светлата му памет!

Община Мездра и колективът
на ОбП „Чистота“ изказват
най-искрени съболезнования
на неговите близки и роднини.

Футбол: България - Гана U21

Снимку: sportni.bg

Пред погледа на селекционера на мъжкия национален отбор Лотар Матеус младежкия тим на България до 21 години победи своите връстници от Гана с 2:1 в контролна среща, която се игра на 16 ноември на стадион "Локомотив" в Мездра. И двата гола за възпитаниците на ст. треньора на "триколюрите" Михаил Мадански вкара футболистът на Литекс (Ловеч) Момчил Цветанов. Офанзивният халф се разписа в 4-ата и в 28-ата мин. на мача, а в 25-ата мин. африканците намалиха чрез Абубакар София.

Голмайсторът Момчил Цветанов в акция

Северозападна "В" АФГ

ЛОКО (МЕЗДРА) - ЧЕТВЪРТИ В ЕСЕННОТО КЛАСИРАНЕ

Футболистите на Локомотив (Мездра), които през лятото сформираха напълно нов състав, ще зимуват на четвърто място в есенното класиране в Северозападната "В" АФГ. В първия дял от шампионата те събраха 28 точки, при голова разлика 18:10 - актив, натрупан след 8 победи, 4 ремита и 3 поражения. За сравнение: през 2004/2005, когато "железничарите" за последен път се състезаваха в третия ешелон, също завършихме четвърти на полу-сезона, но с 27 т. и голово съотношение 29:15. Първа-втора позиция в таблицата делят Бдин (Видин) и Ботев (Козлодуй) с по 33 т., следвани от Ботев (Димово) с 29 т. Челната шестлица допълват Янтра'2000 (Габрово) с 27 и Академик (Свищов) с 25 т. Представянето досега на възпитаниците на треньора Диан Попов може да бъде оценено като добро, още повече, че средната възраст на отбора е едва 23,7 г.

За отбелязване е, че навън постигнахме 6 победи и 2 поражения, спечелвайки цели 18 т., при голово съотношение

10:6. По този показател сме най-добрият гост в групата, докато преките ни съперници имат съответно: Ботев (Коз) - 15, Бдин и Академик - по 12, Ботев (Дим) - 10 и Янтра'2000 - 7 т. На собствен терен обаче записахме само 2 победи, 4 ремита и 1 загуба (10 т., голова разлика 8:4), с което се нареждаме сред най-слабите домакини (Бдин имат 21, Янтра'2000 - 20, Ботев (Дим) - 19, Ботев (Коз) - 18, Академик - 13 т.).

Листата на голмайсторите на тима оглавява Мартин Маринов с 5 точни попадения, пред Валентин Лалов и Петър Златков - с по 3. Следват: Адриан Игов и Илия Длагонски - по 2, Елин Петков, Алек-

сандър Миков и Цветко Иванов - по 1. В повечето срещи титулярната единайсеторка изглеждаше така: вратар Васил Асенов, в защита Цветко Иванов (Вилан Борисов), Стоян Димов, Явор Янков и Николай Ковачев, в халфовата линия Елин Петков (Страти Илиев), Александър Миков (Ангел Ангелов), Цветан Цветанов и

Валентин Лалов, в нападение Петър Златков (Илия Длагонски) и Цветан Николов (Мартин Маринов). Червено-черната фланелка при завръщането ни в зоната обличаха също Адриан Игов, Искрен Иванов, Стилиян Лалов, Стоян Лазаров, Анжело Методиев, Иван Маринов, Теодор Иванов, Емилиан Петров и др.

Тема с продължение: празниците на културата "Мездра - май"

ТЕАТЪРЪТ НА ЮЛИ ПУХАЛСКИ

Уважаеми, г-н Гетов, драги Миро, ти се утвърди като ревностен пазител на историческата памет в нашия град и община, истински летописец и краевед, чудесен

Когато през далечната 1974 г. стартираха празниците на културата, в Мездра имаше три културни институции: читалище "Просвета" (б. р. по онова време именувано "Васил Ко-

без да оставяме настрана домакинството, което предоставяме на "Мездра - май" от 1980 г. до ден-днешен. А тези колективи, драги Миро, тогава не бяха никак малко: женски хор за

им начало - с групите за художествено слово и театралния колектив като изпълнител. Става дума за пиесите "Улица безименна" от Емил Манов, "Свят като цвят" от Кръстьо Дренски, "Женско царство" от Ст. Л. Костов, "Римска баня" от Станислав Стратиев. Тук работеха изявени имена от Врачанския театър като Георги Горанов, Веселин Вълков, Христо Рашков.

От 1980 г., когато поех театралния състав като негов ръководител т. е. режисьор, моите постановки неизменно са откривали или закривали празниците. Ще си позволя да ти припомня някои от заглавията и участниците в тях: сезон 80/81 - "Моцарт" от Иван Радоев, 81/82 - "Синьо-белият скреж" от Кольо Георгиев, 82/83 - "Тя в отсъствие на любов и смърт" от Едвард Радзински, 84/85 - "Последно сбогом" от Калин Донков, 85/86/87 - "Рейс" от Ст. Стратиев, 87/88 - "Миналото лято в Чулимск" от Александър Вампилов, 89/90 - "Подземният" от Христо Бойчев, пиесата "Игра", която аз написах и поставих, "Другата смърт на Жана д'Арк" от Стефан Цанев.

Какво ще кажеш, внушителен афиш! А ето имената на някои от актьорите: Георги Донков - нач. влак, Кирил Гергин - нач. влак, Йордан Гер-

гов - локомотивен машинист, Марин Събков - майстор във вагоноремонтното депо, Петър Арсенов, Румян Каменов, Алекси Вълков, Росица Чолакова, Таня Любенова, Радост Николаева, Диана Емилова, Лили Веселинова, Ивайла Дакова, Георги Първанов, Валери Манчев и др. И още нещо: работническият театър е носител на всички възможни награди от фестивалите по онова време - бронзови, сребърни и златни медали.

Такива ми ти работи, г-н Редакторе! Разбирам, че статията ти не е имала за цел да изброява поименно всички участници и заглавия, играни през годините, но едно споменаване за нашето съществуване и за скромния ни принос в кул-

турния живот на града, щеше да бъде напълно достатъчно. Дори, ако си беше направил труда да звънеш един телефон на нашия приятел Димитър Воденичаров и да го попиташ какво си спомня най-вече от празниците на културата, сигурен съм, без да се замисли щеше да ти каже: "Е, как - театърът на Пухалски!"

Ще спра дотук, но ако желаш, можем да продължим този разговор - и то най-вече за бъдещето на "Мездра - май" и, разбира се, за бъдещето на базата, в която се провеждат голяма част от изявиите: Дома на железничаря - Дома на културата на Мездра!

**Бъди жив и здрав,
Юли Пухалски**

Премиера на мездренска сцена на пиесата "Рейс" от Станислав Стратиев (режисьор: Юли Пухалски, сезон 1985/86/87).

хроникьор на събитията, случващи се около нас. Именно заради тези ти качества, а и по повод твоята статия в бр. 22/ 2010 г. на в. "Мездра XXI век" "Празниците на културата: една традиция с бъдеще", в която с изумление открих съществени пропуски, реших, че съм длъжен да направя някои допълнения, които ще са от полза и за теб самия.

ларов"), дом на културата към текстилния завод "Станке Димитров" с директор Цветан Митев и профсъюзен дом на културата на транспортните работници (т. нар. Дом на железничаря) с директор Славка Братинова. Ако не за друго, то поне от кумова срама трябваше да се спомене участието на колективите от Дома на железничаря в тези празници,

школувано пеене, мъжка вокална група, детски танцов състав, състав за художествено слово и, разбира се, театърът, който се правеше тук - всичките на едно много високо художествено ниво.

С риск да прозвучи нескромно (а ти знаеш, че не съм такъв човек), искам да ти кажа, че моето участие в празниците на културата датира от самото

Б. р. Уважаеми г-н Пухалски, благодаря ти за ценните допълнения към моята статийка, които добавят нови, колоритни шрихи към летописа на празниците на културата. За съжаление, в тукашната преса от времето на соца - в "Искърска комуна" и в "Отечествен зов", които са сред основните източници за миналото на "Мездра - май", не намерих почти нищо за режисирани от теб постановки.

Въпреки този съществен пропуск на местните вестници, адмирации за твоя кураж и дързост да поставиш на провинциалната сцена авангардни пиеси и то в смутните години преди да падне Берлинската стена (която все още комай разделя душите ни)! Жалко, че днес Домът на железничаря през повечето време е пуст като след театрално представление и отваря врати предимно за гастроли на гост-изпълнители и състави... За което, разбира се, вината не е твоя, Маестро, а на онези, чиято собственост е. Макар че, както казваше Бертолт Брехт: "Никой няма да пита какво е било времето, а защо са мълчали поетите му"...

Такива ми ти работи, драги ми господине! С пожелания дано да сме живи и здрави един ден да не говорим за мездренския театър само в минало време - твоят добър приятел,
Миро Гетов

Мездра
Общински вестник 21 век
Издава
Община Мездра и спомоществатели

Думите отлитат, написаното остава
ОБЩЕСТВЕНА РЕДКОЛЕГИЯ: Валентин Вълчев, Владимир Джаферски, г-р Герго Цонков, Иванка Начева, Ива Милчева, Маргарита Стефанова, Павлина Русева, Свепла Дамяновска, Тогорка Василева. Художник: Евгени Кучков.
ГЛАВЕН РЕДАКТОР: Кирил Раговенски 0885 685 986, РЕДАКТОР НА БРОЯ: Мирослав Гетов 0885 695 506
Всеки автор носи отговорност за публикациите си.
Ръкописи не се връщат. Хонорари не се изплащат.
Броят е приключен редакционно в 12.30 часа на 30 ноември.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
Мездра, ул. „Хр. Ботев“ 27, ет. 4, Радоцентър
e-mail: mezdra21vek@abv.bg

Прегледна подготовка и печат „Алекс Принт“ ЕООД - Враца

Памет

ПРЕДАНИЯТА ЗА ОСНОВАВАНЕТО И ИМЕТО НА ЧЕРЕПИШКИЯ МОНАСТИР

Калина ТОДОРОВА
Регионално краеведско
гружество - Враца

Първото предание за основаването и името на манастира се отнася за времето на Второто българско царство и се свързва с последните, отчаяни битки на цар Иван Шишман (1371 - 1395 г.) срещу османските нашественици. Това е най-широко разпространеното предание, което се среща в повечето публикации, посветени на темата и което се разказва от местните и днес. Вариантите са много близки - в тях се открива връзка между споменатите събития, името на манастира и наименованията на редица местности, скали, пещери.

Между Черепишкия манастир и село Лютиброд има една местност, която се казва Шишманец. И сега тук има останки от укрепления, но тези останки са на отсрещния бряг на р. Искър. Във Врачанския край битова легендата, че след като загубва всякаква надежда да отблъсне турците цар Шишман се скрива в една пещера (Шишмановите пещери) като взема със себе си цялото си богатство. В тази пещера той и царицата намират своята смърт (Йоцов, 1945: 415 - 416, вж. и: Врачанска, 1936).

Някои казват, че цар Иван Шишман е убит в Черепиш, казват, че Черепиш станало от "царепиш" - там бил лагерът на царските писари. В една пещера край Черепиш

имало две корони: неговата и на царицата, и златото му, и все ги търсят иманяри да ги намерят. Други твърдят, че Черепиш идва от "черепи виж": там било станало последното сражение и там са избити. Горещо, при крушата, имало дванайсет катъра злато. Това го е разказвал на моя старец круш-монах Иларион - така го нарекли, защото все тия катъри злато търсели горе при крушата (Българска, 1983; Преображенски манастир. Зап. от йеромонах Дамян, игумен на манастира, 1965, АЕИМ 596 - II).

В продължение на цял век съдбата на Вратица, както и на селищата по Искърското дефиле, са тясно свързани с династията на Шишмановци, а в последните две десетилетия преди падането на България под турско робство - и с непрекъснатата борба между последните царе от тази династия. Може би затова имената на Иван Шишман и Иван Срацимир (1371 - 1396 г.) се срещат в легендите и преданията от Врачанско, в названията на много местности: Шишманец - извор в землището на Старо село и Шишмановец - извор в землището на Лютиброд, близо до тях е и Шишманово градище - развалини от крепост, Шишманово градище - останки от старо укрепление, южно от гр. Враца, също и Шишманово полще - в землището на Враца и др. (вж. Николов, 1997:

Тази снимка на Черепишкия манастир е направена около 1906 г. от известния столичен фотограф Иван Карастоянов (1853 - 1922)

455). Освен Шишмановите пещери, друга много популярна местност е Крал-баир, която се намира при скалния пролом Вратцата - скалите са наречени така от местното население, което ги свързва с позорното бягство на Иван Срацимир при османското нашествие (легендата за Крал-баир е записана и от П. Р. Славейков и от австро-унгарския пътешественик Феликс Каниц (вж. Крал-баир, 2000).

Предполага се, че Черепишкият манастир е възникнал едновременно със средновековния Коритенград, който се намирал при "Ритлите" край Лютиброд. Според типик на манастира от 1396 г., съхраняван в Църковния музей в София, същата година манастирът е възстановен след разру-

шаването му от турците, завоювали Видинското царство, управлявано от Иван Срацимир. В околностите на друг манастир, разположен във Врачанския балкан в землището на село Бистрец - Бистрешкия манастир, наречен от местните "Иван Пустини" заради това, че често бил запустяван от монасите, също се търси имане на цар Шишман. И днес иманяри копаят наоколо с надеждата да открият царската монетарница.

Второто предание е свързано непосредствено с първото и в повечето случаи разказвателите го възприемат като негово продължение. В околностите на Черепиш се намират останки от калета и кули, за които преданието говори, че когато цар Иван

Шишман се сражавал с турците и видял, че ще бъде победен, скрил се в една пещера, надвесена над Искъра, дето уж му останало и всичкото богатство. Дали е имало богатство в пещерата не се знае, но иманярите често влизат и търсят. Тази пещера и до днес си е запазила името "Шишмановец". Говори се също, че когато цар Шишман се крил и сражавал там, писарят му живял в манастира, откъдето получил името си "Царю-пис" или "Черепиш". Дали това е така, даже и в манастира нищо не се знае, но това е преданието (История на с. Лютиброд, 1927 г., ДА - Враца, ф 64 к, а. е. 151, л. 5; вж. също: Катерински, 1926). В различните варианти се срещат някои уточнения. Например в разказите от Лютиброд царският писар бил грък и от неговия по-особен изговор носи името си манастирът: "...С това (с битките на цар Иван Шишман - б. м.) са свързани и двете версии за името на Черепишкия манастир - една от разпръснатите безброй черепи на загиналите, а другата с царския писар, който бил грък и изговарял вместо "царят пише" - "чар пише" (Тодоров, 2002: 26).

Третото предание насочва вниманието ни към физическите особености на близките скали. Според него наименованието на манастира също произлиза от "череп", но в случая става въпрос за уподобяване. Някои свързват името му с вида на скалите, които поради цвета си и пещерите са уподобявани на черепи, а според други - защото скалите приличали на черепи и пещерите били като дупки за очите. Един от изследователите на манастира - акад. Иван Гошев, също смята, че името му произлиза от череповидните кухни, пръснати в скалите наоколо (Гошев, 1945). Изказва се и мнението (Димитър Йоцов), че "черепиш" идва от "кирпич" - варовитите скали (Йоцов, 1945).

Национална кампания "Бъди грамотен"

УЧЕНИЦИ И РОДИТЕЛИ В ПРАВОПИСНА НАДПРЕВАРА

За пръв път в рамките на националната кампания "Бъди грамотен" се състезаваха ученици срещу родители. Домакин на необичайната надпревара бе ОУ "Св. св. Кирил и Методий" -

Мездра, което участва за втори път в кампанията, организирана от образователния портал Академика БГ "Бъди грамотен" в партньорство с М-Тел. В състезанието се включиха 13 родители, които се съревноваваха с 28 четвъртокласници. В крайна сметка отборът на родителите победи със съвсем малка разлика.

Според началната учителка Евгения Петкова, която е главен инициатор за надпреварата, успехът на майките и татковците се дължи предимно на разликата във възрастта, а не в знанията, защото децата са се представили отлично, съобразно изучения учебен материал. По-късно в състезанието по правилно писане се пробваха още около 130 ученици от втори, трети и четвърти клас в най-старото градско школо.

Целта на кампанията "Бъди грамотен" е да поощри доброто владеене на българския език чрез интерактивни тестове по правопис. До момента у нас са проведени над 50 състезания, в които са отличени повече от 1000 деца.

Деца на Мездра

ИВАН (ВАНКО)
6 години

В следващите дни рожденици са:

g-р Илиана Михайлова - управител на МБАЛ - Мездра, на 11 декември.

Владимир Джаферски - общественик и писател, на 12 декември, 73 г.

Румен Тодоров - бивш зам.-директор на "Сънитекс", на 12 декември, 62 г.

Яна Венелинова - общински съветник, на 13 декември.

Иван Иванчев - директор на ОУ "Христо Ботев" - Мездра, на 14 декември, 46 г.

g-р Красимир Николов - общински съветник, на 15 декември, 51 г.

инж. Стефчо Симеонов - директор на ОбП "Чистота", на 16 декември.

ИСТОРИЧЕСКИ КАЛЕНДАР

ДЕКЕМВРИ

3/15 декември н. ст. 1898 г. - издаден е Указ № 264 на княз Фердинанд I, с който е образувана Мездренската селска община. Освен с. Мездра, в нея влизат селата Боденец, Брусен и Крета. Указът е обнародван в бр. 270 на Държавен вестник от 11/23.XII н. ст. 1898 г.

2 декември 1989 г. - в Долна Кремена официално са открити паметни плочи на Ботевия четник Никола Велчев, който е родом от с. Кремена, на оръжейника на местната чета по време на Априлското въстание М. Метов и на руските освободители, преминали през селото на 8 ноември ст. стил 1877 г. Възстановени са и паметните плочи на загиналите кременчани в Балканската 1912 - 1913 и Първата св. война 1915 - 1918 г.

6 декември 1923 г. - в Мездра е разкрита агенцията на БНБ с персонал от 6 души: банков агент, касиер, счетоводител, двама книговодители и прислужник.

6 декември 1989 г. - основана е регионална организация на независимо дружество "Екогласност". На 21. XII. с. г. се провежда учредителна конференция, на която са приети устав и програма на структурата. Избран е УС с председател - Дилян Добрев, и членове Петър Цановски, Иван Иванов, Веселин Кръстев, Николай Николов, Владимир Джаферски и Анна Петкова.

8 декември 1968 г. - на градския стадион се играе контролна футболна среща между националния отбор на България и състезаващия се в Северната "Б" РФГ Локомотив (Мз). Победа с 4:1 постигат националите (голмайстори: Дерменджиев - 2, Жекон и Кирилов; Симо Прошин). Три дни по-късно България завършва 1:1 на "Уембли" със световния шампион Англия, след като повежда в резултата с 0:1 (попадение на Георги Аспарухов - Гунди).

8 декември 1970 г. - в Мездра е уреден Клуб на дейците на културата с председател художника Любомир Минковски и секретар Владимир Джаферски. Първата проява, организирана от клуба, е на 22. XII. с. г., когато на литературния кръжок при РЕГ "Максим Горки" гостува писателят Найдено Вълчев.

11 декември 1927 г. - по инициатива на околийския лекар д-р Ботушаров и на директора на местната прогимназия Христо Първанов в Елисейна е основано читалище "Христо Ботев", в което първоначално членуват 30 души. За председател на Настоятелството е избран д-р Ботушаров, за подпредседател - Хр. Първанов, за секретар - Атанас Христов, а за касиер - Иван Христов.

15 декември 1934 г. - излиза бр. 1 (и единствен) на вестник "Ученическа искра", спусван от ученици от мездренската прогимназия "Тодор Балабанов". Уникалното издание е отпечатано в тираж 500 бр. от кооперация "Братство" в печатницата на Стефан Христов.